Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі ўніверсітэт

Орган парткома, рэктарата, мясцкома, камітэта ЛКСМБ і прафкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя Ул. І. Леніна

№ 8 (353) | Субота, 21 лютага 1959 года | Цана 20 кап.

Праграмны дакумент для навуковай работы

Гістарычны XXI з'езд Камуністычнай партыі Савецкага Саюза акрэсліў велічную праграму разгорнутага будаўніцтва камунізма ў нашай краіне. З'езд канстатаваў велічныя поспехі, дасягнутыя савецкім народам у вобласці гаспадарчага будаўніцтва, навукі і тэхнікі. У выніку натхнёнай працы наша краіна пераадолела спрадвечную адсталасць, ператварылася ў магутную індустрыяльна-калгасную дзяржаву. Савецкі народ ганарыцца дасягненнямі нашых вучоных, якія ўнеслі вялікі ўклад у сусветную навуку.

У адказ на клопаты любімай партыі савецкія вучоныя, інжынеры і тэхнікі, рабочыя і калгаснікі, кожны на сваім пасту, працуюць з неаслабнай энергіяй.

Навука заклікана вырашаць важнейшыя задачы камуністычнага будаўніцтва. «Стварэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма, — гаварыў М. С. Хрушчоў на XXI з'ездзе КПСС, — патрабуе росквіту навукі, актыўнага ўдзелу вучоных у вырашэнні праблем, звязаных з далейшым усебаковым развіццём прадукцыйных сіл нашай краіны».

Для нас, аспірантаў, якія рашылі прысвяціць сябе навуковай рабоце, рашэнні з'езда адкрываюць велічныя перспектывы і з'яўляюцца праграмным дакументам у навукова-даследчай рабоце. Кожны з нас, выбіраючы тэму сваёй будучай даследчай работы, павінен кіравацца тым, якое практычнае значэнне будзе яна мець.

Тэма маёй работы, якая ўжо зацверджана кафедрай эканамічнай геаграфіі,—«Хімічная прамысловасць Беларусі і перспектывы яе развіцця». ЦК партыі ў сваіх рашэннях, асабліва на майскім Пленуме і XXI з'ездзе, неаднаразова ўказваў на неабходнасць усямернага развіцця хімічнай прамысловасці, а таксама на вывучэнне законамернасцей рацыянальнага размяшчэння яе галін на тэрыторыі краіны.

Надзвычай важнае значэнне мае развіццё хіміі ў Беларусі, дзе на працягу сямі год будуць створаны новыя галіны хімічнай прамысловасці, якія будуць працаваць на прыродным газе, нафце. Задача спецыялістаў-географаў — аказаць дапамогу практычным работнікам у правільным размяшчэнні галін прамысловасці, сельскай гаспадаркі і найбольш рацыянальным выкарыстанні прыродных рэсурсаў.

Мы, аспіранты, прыкладзём усе свае сілы, каб унесці пасільны ўклад у справу ажыццяўлення рашэнняў XXI з'езда КПСС.

В. ШАПЛЫКА,
аспірант, кандыдат у члены КПСС.

Пачэсная справа гідрабіёлагаў

Сярод многіх рашэнняў XXI з'езд КПСС, акрэсліўшы велізарную праграму пабудовы камунізма, намечана павялічыць да 1965 году ўлоў рыбы на 60 працэнтаў, што павінна быць дасягнута не толькі шляхам павелічэння марскога ўлову, але таксама, як адзначана ў рэзалюцыі з'езда, шляхам лепшага выкарыстання рыбапрадуктыўнасці азёр, уноў будуемых водасховішч і другіх унутраных вадаёмаў.

Вялікая роля ў рашэнні гэтай задачы адводзіцца біялагічнай навуцы. Біёлагі нашага універсітэта маюць многа матэрыялаў па біялагічнай прадуктыўнасці буйных прамысловых вадаёмаў — нарачанскіх азёр. Гэта дае магчымасць скласці разам з беларускім Інстытутам рыбнай гаспадаркі план арганізацыі рацыянальнай рыбнай гаспадаркі на гэтых азёрах. Гэта сумесная тэма ўключана ў план навуковай работы на 1959 года і, як мы спадзяемся, дасць магчымасць паказаць практычны вынік нашых даследванняў.

Г. Г. ВІНБЕРГ, прафесар.

У НАС НА АГІТПУНКЦЕ

Больш месяца мінула з таго часу, як апублікаваны Указ аб правядзенні выбараў у Вярхоўны Савет БССР і ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных.

За гэты час агітпункт выбарчага ўчастка № 19 правеў значную работу.

Шмат папрацавалі агітбрыгады над тым, каб скласці новы спіс выбаршчыкаў, таму што на нашым участку адбыліся змены, звязаныя з засяленнем новага вялікага дома. Асабліва добра папрацавалі студэнты III курса юрыдычнага факультэта Бохан, Шворава, Грамовіч і многія іншыя.

Намечаныя агітпунктам масавыя мерапрыемствы з выбаршчыкамі праводзяцца строга па плану. З цікавасцю праслухалі выбаршчыкі лекцыю дацэнта Левіна аб міжнародным становішчы, даклад дацэнта Тамашэвіча аб сямігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі СССР, з задавальненнем праглядзелі кінафільм. Добра прайшоў вечар пытанняў і адказаў на юрыдычныя тэмы.

На жаль, не ўсе агітбрыгады зразумелі важнасць даручанай ім справы і, спасылаючыся на аб'ектыўныя прычыны (экзамены, канікулы), спрабуюць апраўдаць сваю нездавальняючую работу з выбаршчыкамі. У прыватнасці, не зусім сур'ёзна адносяцца да свайго грамадскага абавязку агітатары філалагічнага факультэта (адказная тав. Глінская). Яны не ўсе нават наведваюць нарады агітатараў.

Да 1 сакавіка застаўся адзін тыдзень. Ужо зарэгістраваны кандыдаты ў дэпутаты Вярхоўнага Савета рэспублікі і ў мясцовыя Саветы. Гэта ставіць перад агітатарамі новыя задачы. Неабходна пазнаёміць выбаршчыкаў з кандыдатамі, за якіх яны будуць галасаваць, арганізаваць вечары сустрэч з імі.

Е. БАБІЦКІ,
загадчык агіткалектыва.
Д. МЕЛЬЦАР,
загадчык агітпункта.

НАШЫ КАНДЫДАТЫ

Загадчык кафедрай неарганічнай хіміі акадэмік АН БССР **М. Ф. ЯРМОЛЕНКА.**

Хто не ведае Мікалая Фёдаравіча Ярмоленку, старэйшага беларускага вучонага! Нарадзіўся ён у вёсцы Клюпаўка, Багушэўскага раёна, Віцебскай вобласці ў сялянскай сям'і. Вучыўся ў Маскоўскім універсітэце. У лістападзе 1924 года пачаў працаваць у Беларускім дзяржаўным універсітэце пры кафедры неарганічнай хіміі ў якасці асістэнта. У 1928 годзе яго накіроўваюць на год у Германію ў інстытут калоіднай хіміі Лейпцыгскага універсітэта.

Яго станаўленне як вучонага адбывалася разам са станаўленнем Беларускага універсітэта, у якім ён пачаў працаваць. Вось Мікалай Фёдаравіч кандыдат навук, затым дацэнт, вось абараняе доктарскую дысертацыю, а неўзабаве яго выбіраюць членам-карэспандэнтам Акадэміі навук БССР.

У час вайны М. Ф. Ярмоленка эвакуіраваўся ў Сталінград. Працуючы ў інстытуце, ён арганізоўвае групу па праверцы працівагазаў, дапамагае ў грамадскай рабоце. Пасля эвакуацыі са Сталінграда навуковых устаноў вяртаецца ў Акадэмію навук БССР, якая ў гэты час знаходзілася ў Ташкенце. Хутка нястрымна пагнала ворага з родных зямель Савецкая Армія. З восені 1943 года на станцыі Сходня, пад Масквой, аднавіў работу Беларускі дзяржаўны універсітэт. У хуткім часе Мікалай Фёдаравіч быў у ліку яго супрацоўнікаў. А калі Мінск быў вызвалены, калі адсвяткавалі перамогу, мы бачым тав. Ярмоленку ў зруйнаванай ворагамі сталіцы Беларусі. І да гэтага часу ён працуе тут. Імя Ярмоленкі з вялікай любоў'ю і павагай вымаўляюць у Акадэміі і ва універсітэце. За час сваёй навуковай дзейнасці ён апублікаваў каля 170 навуковых прац, толькі за пасляваенныя гады падрыхтаваў 6 кандыдатаў навук.

Пасляваенны перыяд характэрны значным пашырэннем творчага дыяпазону вучонага. Ён настойліва працуе разам з навуковымі супрацоўнікамі інстытута хіміі і інжынерамі над многімі праблемамі вытворчасці.

Мікалай Фёдаравіч вядзе вялікую грамадскую работу— ён дэпутат Мінскага абласнога Савета дэпутатаў працоўных трох скліканняў, а таксама член бюро хімічнай секцыі рэспубліканскага таварыства па распаўсюджванню палітычных і навуковых ведаў.

За выдатныя заслугі ў развіцці хімічнай навукі Мікалай Фёдаравіч узнагароджаны ордэнам Леніна і ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга, а ў 1951 годзе яму было прысвоена званне заслужанага дзеяча навук БССР.

Такі шлях вучонага-акадэміка, заслужанага дзеяча навукі і чалавека-камуніста, які заўсёды з людзьмі, з народам, з партыяй.

Н. БОКАЧ.

Агітатар ідзе да выбаршчыка

Яшчэ і зараз працягваецца засяленне шматкватэрнага дома (праспект імя Сталіна, 29), які будаўнікі здалі ў эксплуатацыю датэрмінова ў гонар 40-годдзя БССР. Тут амаль кожны дзень ёсць якія-небудзь змены ў колькасці жыхароў.

Гэта патрабуе ад агітатараў асаблівай аператыўнасці, амаль штодзённага наведвання выбаршчыкаў.

І вось для чарговай сустрэчы з выбаршчыкамі, якія ўпершыню будуць галасаваць па 19 выбарчаму ўчастку, адправіліся студэнты-агітатары.

Шыловіч і Ляхаў заходзяць у кватэру, дзе ў мінулы раз яшчэ не было жыхароў. Ім адным з першых і прышлося павіншаваць з наваселлем пенсіянера, Героя Сацыялістычнай Працы. Як дарагіх гасцей прыняў агітатараў Васіль Андрэевіч. Адразу завязалася размова.

—Мяне і маю сям'ю агітаваць не трэба. У дзень выбараў мы ў ліку першых аддамо свае галасы за кандыдатаў народа. Я і сам бачу, як пад мудрым кіраўніцтвам партыі і ўрада з году ў год, ад выбараў да выбараў мяняецца аблічча нашай роднай Беларусі. А вось, калі ласка, раскажыце пра жыццёвы шлях і дзейнасць кандыдатаў, якія балатыруюцца па нашай выбарчай акрузе ў Вярхоўны і мясцовыя Саветы.

Шыловіч і Ляхаў падрабязна расказваюць пра кандыдатаў народа. Уносяць змены і папраўкі ў спіскі выбаршчыкаў, дамаўляюцца аб наступнай сустрэчы.

Доўга зацягваюцца размовы ў 39 кватэры. Жыхароў яе, і асабліва Людмілу Сяргееўну Палякову, цікавяць усе пытанні: і рашэнні XXI з'езда КПСС, і ўнутраная і знешняя палітыка Савецкага Саюза, і навіны міжнароднага жыцця.

—Якое ў вас застаецца ўражанне аб нашых агітатарах?— спыталі мы ў Людмілы Сяргееўны.

—Вельмі і вельмі добрае. Мы задаволены іх грунтоўнымі адказамі на нашы пытанні. Малайцы рэбяты. Ну і мы сустракаем іх як дарагіх гасцей.

Частымі гасцямі ў выбаршчыкаў з'яўляюцца агітатары Кітаеў, Астрэйка, Бяспалы, Казявін і іншыя. Яны робяць усё, каб выбаршчыкі актыўна ўдзельнічалі ў масавай рабоце, якую праводзіць агіткалектыў.

На здымку: у агітпункце гуманітарнага корпуса вечарам.

Фота Г. ПРАВАЛОВ А

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ

РАШЭННІ XXI З'ЕЗДА КПСС— У АСНОВУ ПАЎСЯДЗЁННАЙ РАБОТЫ

12 лютага адбыўся адкрыты партыйны сход геаграфічнага факультэта, на якім былі абмеркаваны вынікі нечарговага XXI з'езда партыі і задачы факультэцкай партарганізацыі. У дакладзе і выступленнях камуністаў, камсамольцаў і беспартыйных выкладчыкаў адзінадушна адабраліся вялікія задачы, пастаўленыя XXI з'ездам партыі перад краінай і народам, і выказвалася гарачае жаданне ўнесці дастойны ўклад у справу далейшага развіцця Радзімы.

Усебакова абмяркоўваючы пытанні, што паўсталі перад партарганізацыяй, удзельнікі сходу ўказвалі, што камуністы факультэта павінны ўдзяляць асобую ўвагу глыбокаму вывучэнню ўсімі студэнтамі і выкладчыкамі гістарычных дакументаў. З гэтай мэтай намечана правесці чатыры заняткі семінара супрацоўнікаў факультэта, на якіх шырока абмеркаваць асноўныя пытанні, пастаўленыя ў дакладзе М. С. Хрушчова і рашэннях з'езда. У маі намечана правесці навуковую канферэнцыю па размяшчэнню вытворчых сіл СССР у бягучай сямігодцы. Па выніках XXI з'езда партыі на курсах ужо праведзены палітінфармацыі, а ў некаторых групах камсамольскія сходы.

Многа гаварылася на сходзе аб неабходнасці перагледзець у святле рашэнняў XXI з'езда партыі вучэбныя праграмы чытаемых курсаў, тэматыку практычных і семінарскіх заняткаў, курсавых і дыпломных работ, навуковых студэнцкіх гурткоў. Для прапаганды матэрыялаў з'езда намечана скласці карты новабудоўляў сямігодкі і дыяграмы важнейшых паказчыкаў развіцця эканомікі і культуры. Кафедры ўжо праводзяць гэту работу.

На сходзе было выказана агульнае пажаданне, каб асноўная частка выкладчыкаў і студэнтаў старэйшых курсаў геаграфічнага факультэта прыняла ўдзел у правядзенні навуковай работы па геаграфіі сельскай гаспадаркі рэспублікі ў частцы комплекснага вывучэння прыродных і эканамічных умоў сельскагаспадарчай вытворчасці. Гэта мае выключна вялікае значэнне для павелічэння прадукцыі сельскай гаспадаркі ў прадстаячай сямігодцы. У практычнай дзейнасці па арганізацыі тэрыторыі, па выбару севазваротаў, пры распрацоўцы плана агратэхнічных мерапрыемстваў, пры складанні плана работ бягучага сельскагаспадарчага года калгасы і саўгасы павінны мець такія навуковыя матэрыялы, як буйнамаштабныя сельскагаспадарчыя карты, комплексныя геаграфічныя характарыстыкі. Такія матэрыялы могуць падрыхтаваць географы факультэта.

У прынятым рашэнні намечаны і другія мерапрыемствы, накіраваныя на паляпшэнне ўсёй вучэбна-выхаваўчай і навукова-даследчай работы факультэта.

І. ТРУХАН,
дацэнт.

Па пуцёўцы ЦК

ЦК КП Беларусі накіраваў у калгасы, саўгасы і на прадпрыемствы рэспублікі вялікую групу лектараў для прапаганды матэрыялаў гістарычнага XXI з'езда КПСС. У іх абавязак уваходзіла таксама прачытаць лекцыі аб нашай выбарчай сістэме, як самай дэмакратычнай у свеце. У ліку лектараў у Брэсцкую, Гродненскую, Гомельскую вобласці накіравана група супрацоўнікаў нашага універсітэта. Сярод іх т. т. Мацко, Рабцэвіч, Мартавіцкі, Шавельская, Якуб, Герасіменка, Тышкевіч, Іваноў, Сцэлін, Бабосаў, Платонаў, Кемброўскі, Астроўскі, Дарогін і іншыя.

І вось большасць лектараў вярнуліся з камандыроўкі. Кожны дзеліцца сваімі ўражаннямі.

—Вельмі, вельмі карысна і прыемна пабываць непасрэдна сярод калгаснага сялянства і падзяліцца з імі сваімі думкамі, — заўважаюць многія з іх.—Усюды адчуваецца, што працоўныя рэспублікі праграму разгорнутага камуністычнага будаўніцтва ў Савецкім Саюзе, намечаную XXI з'ездам, успрынялі з вялікім патрыятычным уздымам. Сваімі працоўнымі поспехамі яны ўжо ў першым годзе сямігодкі ўносяць вялікі ўклад для пераўтварэння ў жыццё велічнай праграмы партыі.

—Мне,—гаворыць т. Герасіменка, — лекцыі прыйшлося чытаць у саўгасах Лоеўскага раёна, на Гомельшчыне. Прама скажу—людзі з вялікім натхненнем і інтарэсам адносяцца да матэрыялаў з'езда. Рабочыя задаюць шмат самых разнастайных пытанняў. І не дзіўна, што лекцыя перарастае ў задушэўную гутарку.

—Так, папрацаваць патрэбна па-сапраўднаму, па-камуністычнаму,—адзінадушна заявілі рабочыя.—Рашэнні з'езда намаганнямі ўсіх савецкіх людзей будуць выкананы.

П. ПАНАСЮК.

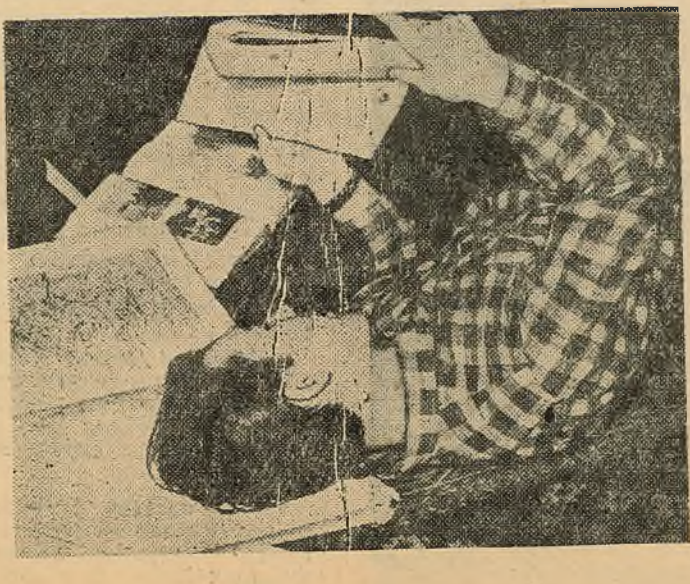

Аказваецца, можна рыхтавацца да экзаменаў і гэтак, асабліва калі трэба перагарнуць столькі кніг, што яны не месцяцца на стале...

Фота А. ЛУКАШОВА.

Да новай сустрэчы, Нарач!

Заўсёды цяжка пракласці першую сцежку. Але калі сцежка пракладзена, будзьце ўпэўнены, што з яе атрымаецца дарога!

Іменна такой сцежкай была мінулагодняя першая Нарачанская экспедыцыя.

Другая Нарачанская экспедыцыя была складзена цалкам са студэнтаў І курса. Нягледзячы на сваю маладосць яе ўдзельнікі выдатна справіліся з 50-кіламетровымі маршрутамі ў зімовых умовах. Такія экспедыцыі будуць праводзіцца і надалей.

На здымку ўнізе: Ветэран мінулагодняй экспедыцыі Н. Салавей гутарыць са студэнтам І курса В. Калечыцам.

На здымку справа: апошні прывал—калідор геафака.

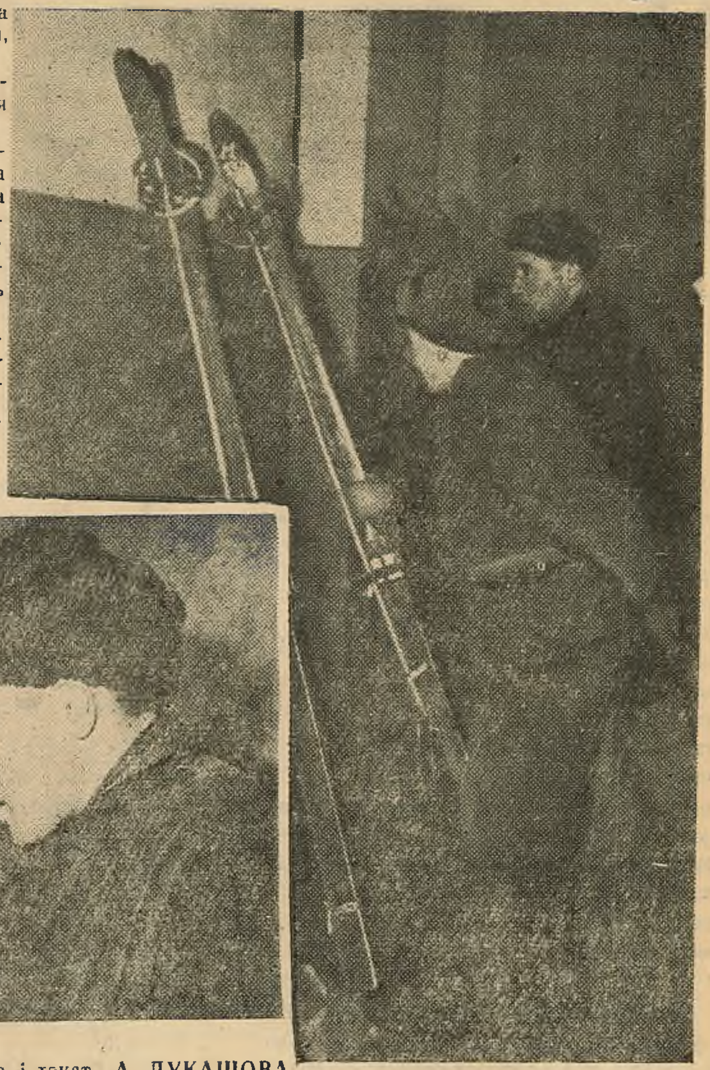

Фота і тэкст А. ЛУКАШОВА.

Ен будзе добрым спецыялістам

Прозвішча гэтага юнака з біяфака ведаюць многія выкладчыкі. З павагай адзываюцца аб ім аднакурснікі. Ужо тры гады Лёня Шклярой старэста гуртка заалогіі хрыбетных, другі год старшыня СНТ біяфака. І пры гэтым добра займаецца.

Любіць Лёня будучую прафесію. Вабяць яго лясы, палі, нераскрытыя тайны прыроды і асабліва вабяць птушкі. Яшчэ ў школе, будучы вучнем, ён актыўна наведваў гурток пры станцыі юннатаў, на працягу васьмі год сістэматычна назіраў над птушкамі. У 1955 годзе ён быў удзельнікам Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. Яго праца «Охрана и привлечение птиц, полезных сельскому хозяйству»—змястоўная і цікавая.

На першым курсе Лёня запісваецца ў навуковы гурток. Лекцыі, практычныя заняткі, грамадская работа запаўняюць увесь час без астатку. У 1957 годзе незабыўная паездка на цаліну, дзе ў час, вольны ад працы, Лёня разам са сваімі сябрамі Яўгенам Юрачкам і Леанідам Панковічам сабраў невялікую калекцыю птушак Калінінскага раёна Акмолінскай вобласці і потым перадаў яе заалагічнаму музею універсітэта. У красавіку мінулага года па запрашэнню Вільнюскага універсітэта Лёня ездзіў на студэнцкую навуковую канферэнцыю, дзе выступіў з дакладам «Зімовая арнітафауна горада Мінска і яго ваколіц». У дакладзе шырока выкарыстаны матэрыял, сабраны яшчэ ў школе. Праца гэтая мае цікавасць у тых адносінах, што ў літаратуры няма даных аб відавым складзе зімуючых птушак. У межах Мінска і яго ваколіцах Шклярой зафіксаваў 54 віды птушак. Ен адзначае цікавыя моманты ў харчаванні асобных птушак: так, галкі харчуюцца ягадамі амурскага бархату, прывезенага з Усурыйскага краю, снягіры—семкамі клёна Шнала, каралінскай розы.

Лёня многа і ўпарта працуе. Уважліва наглядае за перыядычным друкам, чытае навуковыя часопісы па спецыяльнасці, цікавіцца агульнабіялагічнымі праблемамі.

Лёня Шклярой будзе добрым спецыялістам, бо прафесію сваю любіць па-сапраўднаму.

С. АНЦІПЕНКА.

НАРЫС

ШКОЛА ЖЫЦЦЯ

Цяжкае дзяцінства без бацькі. Маці прыходзілася вельмі многа працаваць, каб гадаваць траіх дзяцей.

Але хіба шанаваў тады маці? Усё здавалася, што яна стараецца адносіцца да цябе як да маленькага, абмежаваць тваю волю. А табе змалку хацелася быць як даросламу. Рана пачаў курыць, п'янстваваць. Звязаўся з кампаніяй, якая ледзь не давяла да турмы.

Але здарылася інакш.

—Юра! Добры дзень! Атрымлівай павестку ў ваенкамат!—гаварыў табе знаёмы паштальён.

Ты, напэўна, добра памятаеш гэты дзень. Падаў мяккі снег, упрыгожваючы вуліцы і дамы сваёй белізной. Родны горад Асіповічы здаваўся табе ў гэты дзень раднейшым і бліжэйшым, чым ва ўсе астатнія дні. Шмат тваіх знаёмых прыйшло праводзіць цябе.

Была і яна, Рыта.

—Любы! я буду чакаць цябе!—гэтыя словы доўга гучэлі ў тваіх вушах.

Урал! Табе, жыхару Беларусі, усё здавалася нейкім казачным, чароўным. І гэтыя горы, вабячыя да сябе сваёй сінявой; і паўтарамятровы снег, які мякка парыпвае пад салдацкімі ботамі; і твае новыя таварышы...

Але давялося акунуцца ў салдацкія будні.

Цяжка было табе, Юра, цяжка! Не прывыкшаму да дысцыпліны, да працы, незагартаванаму фізічна.

Памятаеш, ты падышоў да турніка, але змог падцягнуцца толькі два разы.

І цябе пачалі трэніраваць, «уцягваць» у бег, загартоўваць цябе фізічна.

Табе гэта не вельмі падабалася.

Табе хацелася адразу ж ісці страляць, а вучылі, як трэба лажыцца і ўставаць, як наводзіць аўтамат і спускаць курок—рэчы, як здавалася, простыя і непатрэбныя.

—А навошта мне страявая? Хіба патрэбна радыётэлефаністу страявая?—не раз гаварыў ты.

Даказвалі табе сябры і не раз, што без страявой ты не салдат, што толькі яна зробіць цябе падцягнутым, дысцыплінаваным.

І вось аднойчы прыйшло пісьмо. Зусім кароценькае.

«Юра! Добры дзень!»—насцярожыў першы радок. А далей прачытаў такое, што аж у вачах пацямнела: «Я не магу чакаць цябе. Я знайшла чалавека, які дасць мне шчасце. А ты яшчэ сваё знойдзеш! Бывай! Рыта».

Ты затаіў сваё гора ад таварышаў, стаў замкнёным. Хутка выявілася і твая былая недысцыплінаванасць.

І вось гэта нядзеля.

—Таварыш капітан! Радавы Ісаеў затрыманы ў рэстаране ў нецвярозым стане,—дакладваў дзяжурны камандзіру роты.

Пабыўшы на гаўптвахце, ты многае зразумеў. Але адносіцца да цябе пачалі інакш. Многія бачылі ў табе толькі дрэннае, не заўважаючы таго, што ты хочаш выправіцца.

Памятаеш нашу размову?

Ты расказаў аб усім сваім жыцці, аб сваім няўдалым каханні.

Паступовa ты пачаў прымаць удзел у камсамольскім жыцці. Ты нядрэнна маляваў, і табе даручалі некалькі разоў выпусціць баявыя лісткі.

Яны мелі поспех сярод салдат.

А памятаеш наша першае сумеснае звальненне?

—Як пайду ў горад, абавязкова трэба будзе выпіць,—гаварыў ты.

БУДНІ ГЕАЛАГІЧНАГА МУЗЕЯ

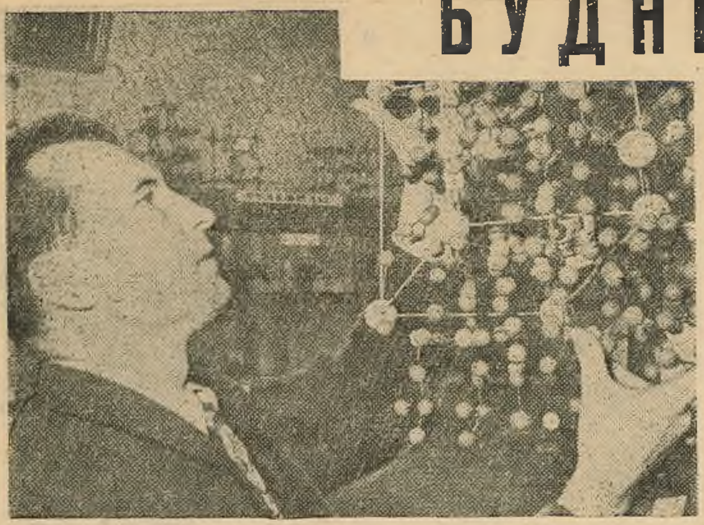

Мы ўваходзім у калідор хімкорпуса. Са сцен на нас глядзяць мудрагелістыя жывёлы — прадстаўнікі жыцця, якое існавала на зямлі многа мільёнаў год назад, але ад якога засталіся толькі акамянеласці, што ляжаць у вітрынах.

Магчыма і сам музей—гэта акамянеласць ад таго часу, калі ва універсітэце існаваў геалагічны факультэт...

Але ўжо даўно па ўсёй краіне раз'ехаліся апошнія выпускнікі, памяць аб якіх засталася толькі ў выглядзе этыкетак, наклееных да скрынь у шафах. Але музей—жывы.

Па-ранейшаму ветліва блішчаць на сонцы камяні, прыцягваючы да сябе аматараў прыроды. У музеі ёсць кніга наведвальнікаў, не ганаровых, а самых звычайных. Г. Сілкоў, які вядзе рэгістрацыю, з задавальненнем пакажа яе вам. За апошні год лік іх перавысіў 3000.

Праўда, некалькі змяніўся склад наведвальнікаў. Гэта вельмі living разнабаковыя па характару сваёй дзейнасці людзі. Тут мы бачым і ганаровых гасцей (здымак № 2), і дапытлівых школьнікаў, якія не слухаюць экскурсавода і перабягаюць ад адной вітрыны да другой; і геаграфаў, што рыхтуюцца да экзаменаў (здымак № 3); і проста асобных аматараў. І ўсіх ветліва сустракае гаспадар музея—Уладзімір Георгіевіч Спірыдонаў.

Уладзіміра Георгіевіча мы засталі за навуковай работай (здымак 1). Але ён з гатоўнасцю адарваўся ад яе і пачаў слухаць нас.

—Уладзімір Георгіевіч, раскажыце, калі ласка, як выкарыстоўваецца музей у навуковай рабоце універсітэта?

—Трэба адзначыць, што ў музей прыходзяць не толькі географы, але і хімікі, фізікі і іншыя спецыялісты.

У сучасны час з Інстытута хіміі Акадэміі навук БССР звярнуліся ў музей з просьбай: трэба атрымаць палерызаваныя інфрачырвоныя злучэнні. Для гэтага музей робіць танюткія пласцінкі з аптычнага галіта, з якога фізікі зробяць празрыстыя люстры з металічным пакрыццём.

Хімікі з Акадэміі навук, якія працуюць з рэдказямельнымі элементамі, таксама нярэдка звяртаюцца ў музей. Тут яны змогуць набыць узоры фасфарытаў: беларускіх, падмаскоўных, з далёкай Камы, або ўзоры апатытавых руд.

Член-карэспандэнт АН БССР В. М. Шчэрбіна выкарыстаў усе фонды музея па розных узорах карбанатных парод.

Асабліва часта да Уладзіміра Георгіевіча Спірыдонава звяртаюцца яго былыя вучні. Сягоння ў Уладзіміра Георгіевіча таксама прыемны дзень. Ён атрымаў два лісты ад сваіх вучняў. Колькі падзяк і цёплых слоў у гэтых пісьмах! А што можа быць прыемней для настаўніка!

I цябе таму не хацелі адпускаць. Але я паабяцаў, што ты не падвядзеш. Памятаеш, мы схадзілі ў Мастацкі музей, потым пайшлі на вечар у тэхнічнае вучылішча.

Там ты і пазнаёміўся з Галяй...

—Вечар прайшоў вельмі добра!—казаў ты. — А галоўнае, без гарэлкі.

Аднойчы трэба было працягнуць тэлефонную лінію ў вельмі гарыстай мясцовасці.

Нас пайшло трое: я, ты і Чумакоў.

Ускінуўшы на плечы па дзве катушкі кабелю, стаўшы на лыжы, мы пачалі пракладваць лінію ў патрэбным напрамку.

Была цёплая, ціхая ноч. Толькі калі-ні-калі цішыню парушаў гул недзе праязджаючай машыны. Тады паветра асвятлялі промні электрычных фар.

Мясцовасць была гарыстая. Мы ішлі ланцужком. Першым разматваў катушку Сяргей. Было цёмна, як кажуць, хоць вочы выкалі. Сяргей пачаў разматваць ужо другую катушку. Ён зухавата з'ехаў з гары, і раптам унізе нешта затрашчала, а потым мы пачулі яго стогн...

Устрывожаныя, мы пад'ехалі да Сяргея. Ён хацеў падняцца, але зноў упаў.

—Нага,—ледзь чутна прамовіў ён.

Ты падышоў да Сяргея, пачаў здымаць лыжы, сказаў проста:

—Працягвай лінію, а я панясу яго.

Уперадзе ішоў я, разматваючы тэлефонны кабель, за мной, цяжка дыхаючы, ішоў ты і нёс на сабе Сяргея.

Мы ішлі яшчэ так кіламетры два.

Падалі, уставалі, ішлі...

І ты ні разу не паскардзіўся на лёс, аказаўся сапраўдным таварышам.

У Сяргея аказаўся пералом касці, але хутка ён быў з намі ў адным страі...

Пасля гэтага выпадку неяк адразу крута павярнулася тваё жыццё.

Былі стрэльбы.

—Па цэлі тры, кароткімі чаргамі, агонь!—камандавалі табе.

—Выдатна!—далажылі з рубяжа.

Памятаеш, як ты прыйшоў да нас у камітэт, усхвалявана сказаў:

—Хачу быць камсамольцам!

І вось камсамольскі сход.

—Хто за тое, каб Ісаева прыняць у рады ВЛКСМ?—паставіў на галасаванне старшыня сходу адзіную прапанову.

Цябе прынялі адзінагалосна.

Ты стаў лепш вучыцца. Цябе ставілі ў прыклад. Твая фатаграфія была на Дошцы выдатнікаў.

А калі ты рабіў гімнастычныя практыкаванні на турніку, маладыя салдаты зайздросцілі табе.

Ішлі гады. І з кожным годам станавілася мацнейшым наша сяброўства.

Мы заўсёды стараліся быць разам.

І вось мы зноў цывільныя. Але лёс разлучыў нас.

Я стаў студэнтам БДУ.

Ты працуеш у Жодзіне аўтаслесарам. Тваё імя на Дошцы гонару, нярэдка ўспамінаецца ў шматтыражнай газеце.

Ты просіш, каб я даў табе рэкамендацыю ў рады КПСС.

Юра! Мы прайшлі добрую школу жыцця. Мы шмат чаму навучыліся, многае зразумелі.

Я даю табе рэкамендацыю, Юра!

Ты не падвядзеш мяне! Я ўпэўнены ў гэтым».

Жэня Раманоўскі, студэнт БДУ, падняў вочы ад ліста, які пісаў, і задумаўся.

На яго вачах перарадзіўся чалавек.

«А колькі яшчэ такіх, якія, прайшоўшы выдатную школу жыцця—армію, зменяцца ў лепшы бок і заўсёды з удзячнасцю будуць успамінаць гэтыя тры гады?

Шмат! Вельмі шмат!»

А. АСТРЭЙКА.

СЯБРА СПАРТСМЕНАЎ

Віктар Паўлавіч Шапялевіч заслужана карыстаецца павагай спартсменаў БДУ. Наўрад ці можна знайсці такога балельшчыка за каманду свайго факультэта, які ледзь не плача пры яе няўдачах, але затое больш усіх радуецца пры яе перамогах. На і II курсах гэта строгі бацька, які прымушае сваіх неразумных дзяцей хадзіць у спартыўную залу. На старэйшых курсах—гэта ваш старэйшы сябра, які не хоча, каб вы перапрацаваліся у рыхлую бездапаможнасць у сваё 20 год. Фота і тэкст **А. ЛУКАШОВА**

Пісьмы ў рэдакцыю

ГЭТА БЫЛО Б КАРЫСНЫМ

У цяперашні час звяртаецца вялікая ўвага на якасць падрыхтоўкі спецыялістаў у ВНУ, у тым ліку, падрыхтоўкі студэнтаў-завочнікаў.

Нам здаецца, што многіх нездавальняючых адзнак на экзаменах, многіх незалічаных кантрольных работ завочнікаў можна пазбегнуць, калі ахапіць міжсесійнымі кансультацыямі як мага больш студэнтаў. Нярэдкія выпадкі, калі недахоп кваліфікаванай кансультацыі ў ходзе вывучэння курса зводзіць на нішто ўсю, часам вельмі плённую работу студэнта. Гэта асабліва добра відаць пры вывучэнні матэматычных дысцыплін на 1—2 і часткова на 3 курсе завочнага факультэта.

Пажадана было б арганізаваць на працягу вучэбнага семестра 1—2 выезды выкладчыкаў-матэматыкаў, а таксама выкладчыкаў іншых спецыяльнасцей, у тыя аддаленыя ад Мінска раёны Беларусі, у якіх пражывае многа завочнікаў.

Кіраўніцтву завочнага факультэта трэба прадумаць арганізацыю такіх кансультацый.

А. РАБУШКА,
А. НАУМОВІЧ,
М. НЕМЕНМАН.

МАЕ ПРАПАНОВЫ

Большасць завочнікаў лічыць, што выкананне кантрольных работ у тым выглядзе, як яны выконваюцца зараз, дае мала карысці. Натуральна, што калі не бачыш вынікаў сваёй работы, дык і адносішся да яе выканання абыякава. Мне здаецца, што некалькі змяніць адносіны студэнтаў да кантрольных работ магло б наступнае: кантрольная работа павінна не толькі адпраўляцца ва універсітэт, але і быць своеасаблівым дакладам—лекцыяй і чытацца перад пэўнай аўдыторыяй па накіраванню райкома партыі, райкома камсамола ці Таварыства па пашырэнню навуковых і палітычных ведаў. Вось, напрыклад, кантрольная работа на тэму «Узнікненне хрысціянства» (тэма II курса аддзялення гісторыі). Калі студэнт будзе ведаць, што яму неабходна не толькі адаслаць работу ў ВНУ, але і прачытаць яе перад слухачамі, якія змогуць задаць шмат пытанняў, то наўрад ці ён рашыцца проста скампіляваць яе з розных крыніц, а пастараецца добрасумленна авалодаць тэмай.

В. ВАГДАНОВІЧ,
студэнт II курса гістарычнага аддзялення завочнага факультэта.

ІДУЦЬ АПОШНІЯ ЭКЗАМЕНЫ!

☆ ☆ ☆

НЕЗДАВАЛЬНЯЮЧЫХ АДКАЗАЎ НЕ БЫЛО

Экзамен па фізічнай хіміі, які нядаўна здавалі студэнты IV курса хімічнага факультэта,—адзін з найбольш цяжкіх на гэтым факультэце.

Нягледзячы на гэта, студэнты ў асноўным разабраліся ў праграмным матэрыяле, і экзаменатар прафесар М. Ф. Паўлючэнка расказаў нашаму карэспандэнту, што адказы студэнтаў зрабілі на яго добрае ўражанне. З 50 чалавек, здаваўшых экзамен, 11 атрымалі выдатныя адзнакі і толькі 10—здавальняючыя. У адрозненне ад мінулых год, сёлета нездавальняючых адказаў не было.

Вельмі добра адказвалі В. Базыльчык, Н. Гарошка, В. Рэут, якія ўпэўнена апевыравалі тэрмадынамічнымі функцыямі, добра разбіраліся ў механізме электрахімічных працэсаў, хутка рашалі задачы.

С. ВАДЗІМАЎ.

„ПРЫЕМНА СТАВІЦЬ „ПЯЦЁРКІ"

Нядаўна журналісты II курса здавалі экзамен па беларускай мове. Вось расчыніліся дзверы, і высокі хлопец з нястрыманай усмешкай на твары вымавіў: «Наступны»...

—Ды ты скажы, як адказаў,—абступілі яго таварышы. Нехта выхапіў у яго з рук заліковую кніжку і ўголас аб'явіў: «Выдатна!».

Усе ведалі, што да прыходу ва універсітэт Яўген Ляхаў не вывучаў беларускай мовы, і цяпер разам з ім радаваліся поспеху сябра.

—Што ж вы можаце сказаць аб экзамене?—пытаем мы ў выкладчыка беларускай мовы Ірыны Міхайлаўны Шчарбаковай.

—Уся група адказвала нядрэнна. Я з вялікім задавальненнем паставіла «пяцёркі» Я. Ляхаву, У. Хадановічу, Н. Кліменка і іншым. З 27 чалавек 9 атрымалі «пяцёркі».

Я. ПРАКОП'ЕЎ.

УНІВЕРСІТЭТЫ СВЕТУ

Пражскі універсітэт

Улічваючы пажаданні некаторых нашых чытачоў, рэдакцыя з гэтага нумару пачынае друкаваць матэрыялы, якія расказваюць аб розных універсітэтах свету.

Уся гісторыя і духоўнае жыццё чэшскага народа цесна звязана з Пражскім універсітэтам. Заснаваны ў 1348 годзе Карлам IV, ён носіць яшчэ назву Карлава універсітэта.

Гісторыя універсітэта за шэсць стагоддзяў поўная імклівых падзей. У ёй ёсць і чорныя старонкі: у сярэднія стагоддзі універсітэт заставаўся ва ўладзе іезуітаў, цемрашалаў. У больш пазнейшыя гады ён служыў апорай аўстра-венгерскай рэакцыі.

Але на працягу ўсяго часу ў сценах Карлава універсітэта заўсёды былі моцнымі дэмакратычныя традыцыі. Пад гатычнай, скляпеністай столлю гучэў мяцежны голас першага чэха—рэктара Карлава універсітэта Яна Гуса.

Здэнек Неедлы, прэзідэнт Чэхаславацкай Акадэміі навук, былы студэнт універсітэта, так гаварыў аб дзейнасці універсітэта: «...універсітэт з'яўляецца крыніцай жывой сілы і нават гістарычнай велічы там, дзе ён ішоў з народам і служыў народу. І ў ім назіраўся заняпад, і ён ператвараўся ў нішто, калі адыходзіў ад народа ці нават ішоў супроць народа».

І зараз, нягледзячы на тое, што на трыбуне перад рэктарам стаіць мікрафон і ярка гарыць электрычнае святло і што ў дыпломных работах студэнтаў адлюстраваліся ўсе дасягненні сучаснай навукі, у Карлавым універсітэце беражліва захоўваюцца старажытныя традыцыі. Таксама, як і сотні гадоў назад, адкрываюцца цяжкія, акутыя жалезам дзверы, чуюцца ўдары гонга. Фанфары велічна выконваюць старажытную мелодыю. У залу уваходзяць у чорных мантыях прафесары. Усе ўстаюць. З жэзламі ў руках, у старажытных камзолах уваходзяць таксама службовыя асобы. Паяўляецца рэктар. Ён у чырвонай мантыі, аблямаванай вавёрчыным мехам, са скіпетрам у руцэ. На шыі яго вісіць на залатым ланцугу вялікі мядаль універсітэта. Гэта адбываецца «промоцэ» — урачысты абрад уручэння дыпломаў учарашнім студэнтам.

Карлаў універсітэт расце з года ў год. Зараз ён займае дзесяткі будынкаў, якія размешчаны і на тэрыторыі самай старой часткі Прагі, і на беразе Влтавы, і ў раёне між Карлавай плошчай і Вышаградам.

Універсітэт нават мае свае філіялы ў іншых гарадах краіны: у Пльзені і Чэске-Будзейовіцэ.

Замест чатырох факультэтаў, як гэта было раней, цяпер ёсць дзесяць: юрыдычны, два факультэты агульнай медыцыны, філалагічны, гістарычны, філасофскі, фізіка-матэматычны, біялагічны, геолага-геаграфічны і педагагічны.

Ва універсітэце займаецца звыш 7000 студэнтаў. У яго сценах працуюць буйнейшыя вучоныя Чэхаславакіі. З ліку яго прафесараў выбраны 33 акадэміка і 19 членаў-карэспандэнтаў Акадэміі навук. Прэзідэнт Акадэміі навук, яго два намеснікі, галоўны сакратар, кіраўнікі секцый — ўсё гэта прафесары Карлава універсітэта.

У стары час сярод буржуазіі было вельмі модным пасылаць дзяцей ва універсітэт, каб атрымаць дыплом, які б потым дапамагаў рухацца па лесвіцы чыноў. Але было і інакш.

«11 жніўня гэтага года ў Літамержыцкім судзе разбіралася справа студэнта, які закончыў філасофскі факультэт. Ён абвінавачваўся ў крадзяжы з голаду». Гэта маленькая заметка з газет 1932 года сведчыць аб тым, што тысячы маладых спецыялістаў пасля заканчэння універсітэта не маглі знайсці работы і нават галадалі.

Сёння ж выхаванцаў Пражскага універсітэта адрознівае цвёрдая ўпэўненасць у заўтрашнім дні.

Ніколі яшчэ столькі дапытлівых вачэй не ўглядалася ў мікраскоп, ніколі яшчэ не было ва аўдыторыях і клініках так многалюдна. І ніколі яшчэ ў старых памяшканнях не адбывалася такіх гарачых спрэчак па розных праблемах філасофіі, права, фізіялогіі, гісторыі і педагогікі.

Сярод выкладчыкаў і студэнтаў усё большую папулярнасць набывае руская мова. Жаданымі гасцямі былі, з'яўляюцца і будуць у Пражскім універсітэце савецкія вучоныя.

Паважаныя акадэмікі і бязвусыя студэнты, чэхі і славакі—усе, каму дарагі інтарэсы міру, усім сэрцам і розумам разумеюць, што сувязь паміж двума славянскімі народамі, якія жывуць у лагеры сацыялізма і дэмакратыі, моцна і непарушна.

М. БАНДАРЭНКА.

ПОДЫХ ВЯСНЫ... Фотаэцюд А. ЛУКАШОВА.

РУСКІЯ НАЗВЫ НА КАРЦЕ ЗША

Ці ведаеце вы, што ў ЗША налічваецца 30 гарадкоў і мястэчак з назвай «Масква» і ўсе яны абавязаны сваім імем нашай Маскве. Самая большая Масква знаходзіцца ў штаце Айдахо. Як указана ў даведніку па штату, горад названы Масквой рускімі. На ўсходзе, у штаце Арканзас, знаходзіцца другая Масква, атрымаўшая сваю назву ў 1905 годзе ад Місурыйскай, ціхаакіянскай чыгуначнай кампаніі. Ахвотна даючы зноў узнікаючым пасёлкам, станцыям блізкія для рускіх назвы, якія б напаміналі ім аб роднай краіне, чыгуначныя кампаніі імкнуліся гэтым прывабіць перасяленцаў.

У 1829 годзе рускімі была заснавана Масква ў штаце Тэнэсі, у 1900 годзе—у Пенсільваніі. Масква ў штаце Мічыган атрымала сваю назву ў перыяд напалеонаўскіх войнаў, калі Расія, якая аказвала супрацьдзеянне палітыцы напалеонаўскай Францыі, была ў цэнтры ўвагі сусветнай грамадскасці.

У 1887 годзе выхадзец з Расіі П. А. Дзяменцьеў пабудаваў кальцавую чыгуначную лінію ў штаце Фларыда і назваў невялікую вёску, узнікшую ў той час каля яе, імем расійскай сталіцы — Санкт-Пецярбургам. Па даным 1955 года, горад налічвае каля 100 тысяч пастаянных жыхароў. З прычыны таго, што там многа сонца і не бывае пахмурнага надвор'я, Санкт-Пецярбург называюць «сонечным горадам». У зімовы час яго наведваюць сотні турыстаў.

У ЗША налічваецца некалькі гарадоў, якія называюцца Пецярбург. Яны знаходзяцца ў штатах Айёва, Віргінія, Заходняя Віргінія, Паўночная Дакота, Ілінойс, Індыяна, Мічыган, Н'ю-Джэрсі, Пенсільванія, Тэнэсі і Тэхас.

У 1886 г. Паўночная Ціхаакіянская чыгуначная кампанія і яе зямельныя агенты, жадаючы прыцягнуць перасяленцаў, далі назву Адэса мястэчку ў штаце Вашынгтон. Зараз 70—80 працэнтаў гэтага горада складаюць іміграны з паўднёвых раёнаў Расіі і іх нашчадкі.

Жыхары Кангвелс Брыджа, які знаходзіцца на Атлантычным узбярэжжы (штат Дэлавэр), у 1855 годзе аднадушна рашылі пераіменаваць свой горад у Адэсу. Гэта было ў час Крымскай вайны. Самая вялікая Адэса з усіх амерыканскіх адэс размешчана ў штаце Тэхас. Яна ўзнікла ў 1881 годзе і з'яўляецца цэнтрам нафтавай прамысловасці. Голыя, без адзінага дрэўца раўніны Тэхаса, якія акружаюць амерыканскі горад, прадстаўляюць вялікі кантраст з нашай Адэсай, тонучай ў пышнай зеляніне. Украінскімі сялянамі імігрантамі заснаван населены пункт Адэса таксама ў штаце Паўночная Дакота. Цяпер гэта невялікая станцыя Паўночнай ціхаакіянскай чыгункі. Адэса была заснавана таксама ў Фларыдзе.

Імем вялікага рускага пісьменніка Л. Н. Талстога названы адзін з гарадкоў штата Паўднёвая Дакота. А усяго на карце ЗША налічваецца каля 400 рускіх, украінскіх, беларускіх назваў. У 42 штатах краіны сустракаюцца гарады, мястэчкі, населеныя пункты, чыгуначныя станцыі, рэкі з назвамі, роднымі нашаму слыху. Дзве трэці з іх размешчаны ў штатах прамысловай Поўначы.

ГУМАР

НА ДНЯХ ВА УНІВЕРСІТЭЦЕ...

Цікава прайшла у агітпункце біякорпуса сустрэча выбаршчыкаў з кандыдатамі ў дэпутаты Мінскага гарадскога Савета т. т. Ігнаценка, Казачок, Радчанка і кандыдатамі ў дэпутаты Ленінскага райсавета т. т. Кураковай, Скапцовым, Маліш эўскай, Жыгірэўскай, Фесун і Трэгубавым.

Пасля сустрэчы выбаршчыкі прагледзелі кінафільм.

По рашэню Мінскага абласнога камітэта ДТСААФ, які на сваім пленарным пасяджанні адзначыў як дадатную работу нашай універсітэцкай арганізацыі ДТСААФ, узнагароджана вялікая група актывістаў абаронна-масавай работы. Каштоўныя падарункі і граматы былі ўручаны В. Цітову, В. Далідовічу, І. Буцько, А. Шапавалаву, С. Бароздзіну, М. Ігнатовічу, М. Батаеву.

ЦІКАВА ВЕДАЦЬ

СЕРАНАДЫ... ДЛЯ РАСЛІН

Кавалерысты і сабакаводы сцвярджаюць, што жывёлы не абыякавы да музыкі. Вядомы выпадкі павышэння ўдояў пасля радыёфікацыі кароўнікаў.

А як адносяцца да музыкі расліны?

Гэта дзіўнае, на першы погляд, пытанне зацікавіла групу індыйскіх даследчыкаў пад кіраўніцтвам доктараў Сінгха і Паніаха.

Яны пачалі з вопытаў над вадзяной раслінай «гідрыла вертыцылята», сваячка элодэі ці «вадзяной чумы», якая запаўняе часта і нашы сажалкі. Тонкія лісты гідрылы амаль празрыстыя. Паклаўшы ліст пад мікраскоп, можна лёгка наглядаць працэсы, якія адбываюцца ўнутры клетак.

У сваім дакладзе на Усеіндыйскім навуковым кангрэсе вучоныя расказалі, што штодзённа раніцай яны наладжвалі для падвопытнай расліны 25-мінутны канцэрт. І што ж? Пад уплывам музыкі жыццёдзейнасць клетак павышалася, і рухі пратаплазмы рабіліся больш хуткімі. Праз некалькі мінут пасля таго, як музыка сціхала, аднаўляўся ранейшы рытм руху пратаплазмы.

Натхнёныя поспехам, Сінгх і Паніах паставілі новую серыю вопытаў над больш складанымі раслінамі, у тым ліку мімозай сарамлівай. Перш за ўсё трэба было выращыць, якая музыка зробіць найбольшы ўплыў на капрызную расліну. Пасля доўгіх вопытаў і спрэчак даследчыкі спыніліся на старажытнай індыйскай песні «Майя мальвагавла рага». Штодзённа раніцай на працягу 25 мінут гэты гімн ранішняй зары выконваўся для падвопытнай групы мімоз. Другія зусім такія ж, трымаліся ў ідэнтычных умовах, але былі пазбаўлены ранішніх серэнад.

Вынікі гэтага дзіўнага вопыту былі прадстаўлены на разгляд апошняга Міжнароднага батанічнага кангрэсу і выклікалі ўсеагульнае здзіўленне. І было чаму здзіўляцца: вышыня мімоз-«слухачоў» была на 50 працэнтаў большай, чым тых, што сумавалі ў цішы. Мала таго, кусты былі больш пышныя і больш густа пакрытыя лісцем і шыпамі.

«Мы ўспрыймаем як належнае сланечнік, які вымахаў на 4,5 метра, бульбу з незвычайна вялікай колькасцю клубняў, да таго ж асабліва буйных, незвычайны ўраджай пшаніцы, кукурузы, рыса, насенне якіх было абпраменена ультрагукамі. Чаму ж здзіўляцца, — гавораць індыйскія вучоныя, — такому ж дзеянню чутных гукаў?»

...Магчыма, праз некалькі год, калі будзе больш дасканала вывучаны механізм уздзеяння гукаў на расліны, шасты з рэпрадуктарамі стануць неад'емнай часткай сельскага пейзажу. Павочньна будуць праносіцца над палямі верталёты з рэпрадуктарамі, выконваючы для пшаніцы адны мелодыі, для вінаграднікаў другія, для хлапчатнікаў трэція. Не выключана, што адной і той жа расліне на розных стадыях яе развіцця будзе патрэба розная музыка.

Мяркуючы па індыйскаму вопыту, расліны, відавочна, таксама аддаюць перавагу музыцы гарманічнай. Зрэшты, магчыма, і некаторыя творы буржуазных «наватараў» музыкі, ад якіх—гэта не сакрэт — у нармальных людзей вушы вянуць, таксама знойдуць сабе прымяненне: глушыць, скажам, пустазелле?

АДНОЙЧЫ...

Аднойчы першакурснік, атрымаўшы першую стыпендыю і наведаўшы некалькі кафэ, заблудзіўся і замест універсітэта трапіў у псіхіятрычную бальніцу. Ён доўга і настойліва стукаўся ў дзверы, патрабуючы пусціць яго на лекцыю. Калі вартаўнік растлумачыў студэнту яго памылку, той сказаў:

—Я думаю, што між гэтымі ўстановамі няма вялікай розніцы.

—О, не, — адказаў вартаўнік,—ёсць. Калі мы каго-небудзь выпускаем, то ён павінен выйсці разумнейшым, чым трапіў да нас.

ПАМІЖ ЛЕКЦЫЯМІ...

ПЕРШЫ СТУДЭНТ: Я больш ні ў што не веру.

ДРУГІ СТУДЭНТ: Я веру толькі ў тое, што я ведаю.

ПЕРШЫ СТУДЭНТ: Гм. Дык гэта ж—адно і тое.

(Са студэнцкай прэсы Карлава універсітэта).

Рэдактар М. ЦІКОЦКІ.

Адрас рэдакцыі: Мінск, Універсітэцкі гарадок, біякорпус, 60; тэл. 2-07-19.

АТ 03072

Друкарня выдавецтва БДУ імя Ул. І. Леніна